A°. 1848. N°. 32.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.)

DINGSDAG 15 FEBRUARI.

(De prijs der Advertentiën is, van 1 tot vijf regels, ƒ1,00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Advertentiën voor de Courant van den eigen dag moeten bezorgd worden des morgens vóór negen ure. Alle Advertentiën ná negen ure inkomende blijven liggen tot het volgend nommer.

De constitutionele regeringsvorm in Sicilië.

Sicilië werd eener constitutie deelachtig in een tijdvak waarin er nog schier geene constitutionele regeringen in Europa bestonden, namelijk in de elfde eeuw, als wanneer het eiland door de Normandiërs tot een koningrijk werd gemaakt. Het Parlement, wel is waar, bestond aanvankelijk slechts uit de baronnen en de geestelijkheid; eerst twee eeuwen later, onder de regering van FREDERIK II, werden er afgevaardigden *van het koninklijk gebied*, dat is, van dat gedeelte des eilands, 't welk niet aan het gezag der baronnen onderworpen was, in het nationaal congres toegelaten. De koningen van Arragon, aan welke de Siciliaansche vespers Sicilië hadden overgeleverd, na de zeer korte heerschappij der Augerijnen, breidden het gezag van het parlement en de vrijheden des lands uit. Later, tot eene Spaansche provincie vernederd, verloor Sicilië eenige zijner vrijheden onder het jammerlijk bestuur zijner onderkoningen; [illegible] zijne oude constitutie werd nooit ingetrokken. KAREL V, van zijnen togt in Afrika teruggekeerd, opende, in persoon te Palermo, de zittingen van het Parlement, en FILIPS II eerbiedigde almede de grondwet des lands. Eveneens was het onder de, overigens zeer korte regeringen, van VICTOR AMEDEUS van Savoije en van keizer KAREL VI.

Siciliëns constitutie overleefde dus zeven eeuwen, alhoewel de scepter des eilands in zoo veel vreemde handen wisselde. Het was eenen BOURBON voorbehouden, te vernietigen wat acht dynastiën hadden gemeend te moeten eerbiedigen.

Ziehier nu de hoofdbepalingen der Siciliaansche staatsregeling tot op 1800, als wanneer eene nieuwe en uitgebreider constitutie de oude verving.

Geene belasting kon worden geheven zonder de toestemming van het Parlement. Dat Parlement bestond uit drie Kamers, welke den naam van *armen* (*Bracci*) droegen. In de eerste dier Kamers zaten de baronnen; in de tweede de geestelijkheid; in de derde de afgevaardigden van het koninklijk gebied.

Ieder jaar in den regel vergaderde het Parlement; buitengewone vergaderingen werden belegd wanneer redenen van bijzonder gewigt het vorderden. De onder-koning, of de koning zelf, wanneer hij zich te Palermo bevond, opende de vergadering.

De kroon legde de behoeften van den staat bloot, en vroeg de benoodigde sommen voor de verschillende takken van bestuur. Het Parlement bewilligde of verwierp de aanvragen der regering. Bewilligde het de gevraagde sommen, zoo schreef het tevens de wijze voor, waarop de belastingen zouden worden geheven en verdeeld; doch slechts opzigtens de belastingen had het Parlement wetgevende magt. Betrekkelijk ieder ander onderwerp van administratie had het slechts bevoegdheid om aan de kroon verzoeken te doen, welke men *gunsten* (*grazie*) noemde, en die, eenmaal door den koning bewilligd, kracht van wet bezaten en niet dan met toestemming der nationale vergadering konden worden ingetrokken. Deze, alvorens uiteen te gaan, benoemde, uit haar midden, twaalf leden, van welke iedere *arm* er vier leverde, en die te zamen een voortdurende deputatie vormden. Hare functiën duurden zoo lang als het tijdsverloop tusschen de eene zitting en de andere. Zij moest waken voor de handhaving der vrijheden van het land en voor de voltrekking der maatregelen, welke het Parlement had beraamd; zij hield wijders het oog op de inning der belastingen en zorgde, dat dezelve regtmatig werden gedragen. Zij betaalde ook de renten aan de schuldeischers van den staat en sloeg alle nationale eigendommen gade.

Geene troepen konden worden geligt zonder bewilliging van het Parlement. Toen Sicilië onder den scepter der koningen van Napels overging, bleef deszelfs bestuur niettemin afgescheiden van dat der provinciën van het vaste land. Het had met Napels niets gemeen dan de secretarissen en raden van staat, het diplomatiek ligchaam, het leger en de marine. Geene waardigheid, hetzij [illegible] geestelijke, mogt aan anderen dan Sicilianen worden bedeeld, uitgezonderd die van onder-koning, van aartsbisschop van Palermo, van secretaris of raad van state. Aan het Parlement alleen kwam het regt toe de Siciliaansche nationaliteit te verleenen. Sicilië, eindelijk, had eene eigene munt en een vaandel, verschillend van dat van Napels.

Een gewigtig feit viel voor in 1812, een feit hetwelk op de toekomst van Sicilië zeer heilzaam had kunnen werken, maar hetwelk, ten gevolge van de kwade trouw der kroon, zonder invloed bleef.

De kroonprins, dien koning FERDINAND, onder voorwendsel van ziekte, aan het hoofd der regering geplaatst had, riep, namens zijnen vader, het Parlement bijeen. Het oproepingsdekreet vermeldde, onder anderen, 1°. dat de regering zich in de noodzakelijkheid zag, nieuwe buitengewone subsidiën te vragen; 2°. dat zij de hervorming der constitutie voorstellen zou. Zoo gaf de regering zich den schijn van aan de wenschen en behoeften der Sicilianen te gemoet te komen, door zelve de gelegenheid en de middelen aan te bieden om het land met vrijere instellingen te verrijken. In wezenlijkheid echter beoogde men slechts geld, veel geld, te bekomen, en voorzag men, dat men het niet bekomen zou, dan door met de natie te transigeren, en door haar een weinigje vrijheid te verkoopen, voor de hooge sommen welke men uit haren schoot wenschte te putten.

Zoodra nu het Parlement opgekomen was, verdeelde het zich in twee Kamers, die der Pairs en die der Gemeenten. De adel en de geestelijkheid vormden de eerste, de afgevaardigden der steden zaten in de tweede. De eerste maatregel waardoor het Parlement zich deed kennen, was die waarbij de feodaliteit volstrekt werd afgeschaft; deze maatregel verdient des te meer opmerking, daar het getal der baronnen, welke in het Parlement zitting hadden, en welke de genoemde wet uitsluitend aanging, dat der twee andere *armen* zamen overtrof; de [illegible] den adel waren ten getale van 124, terwijl de vertegenwoordigers der geestelijkheid slechts 61, en die der steden niet meer dan 40 sterk waren. De afschaffing der feodaliteit was eene der voornaamste basis, waarop de nieuwe constitutie steunde. Wij zouden de grenzen overschrijden, welke wij ons hier meenen te moeten stellen, wilden wij in nadere bijzonderheden dienaangaande treden; genoeg zij het, aan te merken, dat zij vrijzinniger waren dan die van eenige andere toenmaals in Europa bestaande constitutie. Zij werden met eenparigheid door het Parlement aangenomen, en door de regering niet bestreden, met uitzondering slechts van [illegible], waarbij vastgesteld wierd dat de [illegible] van den raad van financiën door het Parlement zouden worden benoemd. Het volgende jaar, namelijk in 1813, gaf de kroon, na de wijziging van eenige min beduidende artikelen te hebben gevraagd, hare definitieve bekrachtiging aan de nieuwe constitutie.

Toen, in 1815, het koningrijk Napels onder den Bourbonschen scepter teruggekeerd was, verliet koning FERDINAND Sicilië. De vermoedelijke erfgenaam der kroon werd belast met het bestuur des eilands. Een jaar na het vertrek van voornoemden koning, onderging de Siciliaansche constitutie reeds inbreuken. Ofschoon de belastingen door het Parlement slechts toegestemd waren tot augustus 1816, ging de regering niettemin met derzelver heffing voort, zonder dat het Parlement bijeengeroepen werd om dezelve voor langer tijd te bewilligen. Die verkrachting echter der grondwet was nog weinig beduidend bij hetgeen volgen zou. Den 8sten december verscheen er een koninklijk dekreet, waarbij verkondigd werd; »dat Z. M., gehouden zijnde om getrou»welijk al hetgeen het Weener verdrag ten zijnen »aanzien bepaald had na te komen, Sicilië met »het koningrijk Napels vereenigde.«

Van toen af aan, was de Siciliaansche constitutie *ipso facto* vernietigd; eene constitutie welke koning FERDINAND plegtig had bezworen, ten aanhoore der nationale vergadering, en welke hij buitendien beloofd had te handhaven, bij een dekreet hetwelk den 11den december 1815 werd uitgevaardigd. In dat dekreet gewaagde men van het Parlement, *zonder hetwelk*, zeide

Sicilië niet zwaarder zou kunnen worden belast dan met 1,847,687 oncen (omtrent twaalf millioen gulden).

Eindelijk zij nog aangemerkt, dat de constitutie van Sicilië niet krachtens een dekreet werd vernietigd, niet — zoo men liever wil — door een *coup d'état*. Neen, Sicilië werd van zijne vrijheden, zoo oude als nieuwere, beroofd, *ipso facto*, gelijk wij boven zeiden. Dit is des te stelliger, als, bij het dekreet van 11 december 1815, de koning, na te hebben gesproken van het parlement, *hetwelk alleen*, zeide hij, *regt had om de belastingen te stemmen*, gewag maakt van de *privilegiën* van Sicilië, voorregten, waardoor men niets anders verstaan kan dan de politische waarborgen welke die constitutie verleende. Dus, alhoewel het regt erkennende, vernietigde de koning metderdaad, niet alleen de nieuwe constitutie, maar ook de vrijheden welke Sicilië zeven eeuwen lang, gelijk wij boven aantoonden, onafgebroken had genoten.

Mogen zich derhalve andere volken spiegelen aan wat Sicilië leed; mogen zij er uit leeren dat koninklijke eeden en verklaringen niet altoos een genoegzamen waarborg opleveren voor de eerbiediging der nationale regten. Ook hier moesten weder stroomen bloed vlieten, om eenen koning de oogen te doen opengaan!

Buitenlandsche berigten.

ITALIË.

Een bijzondere brief uit Napels deelt eenige wetenswaardige bijzonderheden mede, welke het besluit van Koning *Ferdinand*, om eene constitutie te verleenen, hebben teweeggebragt.

Den 27sten januari was de ministerraad vereenigd; de leden waren verwonderd, dat zij nog geene nadere tijdingen uit de provinciën hadden en *Pietracatella*, hun president, smeekte den [illegible] dat hij, uithoofde van de gisting [illegible] de hoofdstad heerschte, aan den algemeenen wensch voldoen en eene constitutie verleenen zou.

De koning gaf ten antwoord, dat hij de stad niet vreesde, te gelijk echter er voor uitkomende, dat de staat van zaken in de provinciën niet verbeterd was. Hij haalde eene lias met rapporten uit zijn zak en wierp ze op tafel.

Wat zeggen deze rapporten? De provinciën staan in vuur en vlam, vooral Salerno. De hoofdmagt der insurgenten, door *Carducci* aangevoerd, heeft de troepen des konings uiteengejaagd en maakt zich gereed naar Napels te marcheren.

Op het hooren van deze ongunstige berigten, vereenigden *Pietracatella* en zijne ambtgenooten zich, om *Ferdinand* te bezweren, dat hij toch de constitutie zou toestaan en zoo zijne kroon redden. Op dit oogenblik kwam een adjudant van generaal *Statella* berigt brengen van de groote volksbeweging in de straat Toledo. *Ferdinand* bewaarde een somber stilzwijgen; doch toen de adjudant er bijvoegde, dat niet alleen het gepeupel en de burgers, maar ook de aristocratie en de dames uit de eerste familiën zich vereenigden in den kreet: *leve de constitutie!* werd hij woedend, joeg den adjudant weg en vroeg om den generaal. Daarna stond hij met drift op, liep met groote stappen de zalen van zijn paleis op en neer en keerde eindelijk terug, nog driftiger dan vroeger. Het was op dit oogenblik, dat men hem een brief van generaal *Roberti*, den kommandant van het fort Saint Elmo, overhandigde, aan wien hij bevel had gezonden, om de stad te bombarderen. — »*Sire*," zoo luidde het antwoord van *Roberti*, »ik voel mij ongeschikt om eene sedert zoovele eeuwen bloeijende stad te bombarderen, waarover uwe voorvaders geregeerd hebben; ik kan den dood niet verspreiden onder eene weêrlooze en ongewapende menigte. Wanneer ik tusschen een van beiden moet kiezen, wil ik Uwe Majesteit liever om mijn ontslag verzoeken."

Juist had *Ferdinand* dezen brief gelezen, waardig door de geschiedenis opgeteekend te worden, toen de militaire gouverneur van Napels *Statella* zich vertoonde. Siciliaan van geboorte, weigerde hij vuur te geven, op een ongewapend volk, dat geenerlei vijandige bedoelingen aan den dag leide. De woede des konings kende toen geene palen. Met verwoede blikken en gebalde vuisten, wees hij zijne dienaren de deur, terwijl hij hen toeschreeuwde: »Gij zijt allen verraders! Ik veracht u allen!"

Den volgenden dag *moest Ferdinand* de constitutie toestaan.

Rome, *6 febr.* Uit Florence schrijft men, dat sedert het berigt van het beloven eener constitutie door den koning van Napels, de gemoederen in het groothertogdom Toskane op nieuw in spanning zijn geraakt, en dat het verlangen naar eene constitutie en naar vrijheid van drukpers ook in dit land is levendig geworden. Men wil, dat de groothertog zich reeds uitgelaten heeft in gunstigen zin ten aanzien van dit verlangen. Zeker is het, dat de Napelsche gebeurtenissen de pogingen van de partij des vooruitgangs in de hand zullen werken.

— Uit Turijn en Genua zijn troepen en artillerie naar de vesting Alessandria gezonden. De Sardinische regering neemt al meer en meer maatregelen tegen alle mogelijke gebeurtenissen.

DUITSCHLAND.

De *Kölnische Zeitung* behelst de volgende beschouwingen met betrekking tot de onlangs door den koning van Denemarken aan zijne staten toegezegde constitutie:

»De aandacht van Duitschland moet tegenwoordig onveranderlijk op het Noorden gevestigd blijven. Koning *Frederik* van Denemarken heeft niet alleen den wil verkondigd om de afscheiding der beide Duitsche hertogdommen van zijn koningrijk te verhinderen, maar hij heeft thans ook door het verleenen eener constitutie het beste middel aangegrepen om zijn doel, de ondeelbaarheid des rijks, te bereiken. Maar wat zal het Duitsche bondgenootschap van dien maatregel zeggen? Is deze niet inderdaad de inlijving van de Duitsche hertogdommen in de Deensche monarchie? Slechts hij, die geheel blind is voor de waarheid, kan het wagen dit te ontkennen. Waarom heeft koning *Frederik*, indien het hem slechts te doen is om de bevordering van het geluk zijner onderdanen, niet de invoering van twee staatsregelingen toegezegd, de eene voor Denemarken en de andere voor Sleeswijk en Holstein? De invoering eener gemeenschappelijke staatsregeling, waarbij mogelijk bovendien de ondeelbaarheid van den staat vastgesteld zal worden, is een eerste stap van feitelijken wederstand tegen de bekende verklaring der Duitsche bondsvergadering, welke het Duitsche bondgenootschap thans des noods door middel van dwangmaatregelen moet handhaven, indien het zijn bestaan zelf niet op losse schroeven wil stellen. Wel is thans voor de voornaamste Duitsche mogendheid, zij die altijd het getrouwste gewaakt heeft tegen de onschendbaarheid der grenzen van Duitschland, Italië het voorwerp harer zorgen, maar ook zonder Oostenrijk is het Duitsche verbond nog sterk genoeg om elke krenking zijner regten krachtdadig af te weren. Om in de handhaving zijner regten te slagen, zal het voor dat verbond genoegzaam zijn te *willen*."

— In sommige gedeelte van Silezië heerscht tegenwoordig, ten gevolge van gebrek aan levensmiddelen en besmettelijke ziekten, eene onbegrijpelijke ellende. Vooral is dit het geval in het district Rybnik. Omtrent de gesteldheid aldaar leest men in de *Breslauer Zeitung* het volgende:

«Talloose voorvallen en tooneelen doen dagelijks bij herhaling zien hoe hoog de nood alhier geklommen is; alle gevoel voor anderen is bij den behoeftige uitgedoofd, en hij heeft slechts één doel: hij wil eten of sterven. Zelf reeds met den dood in het vooruitzigt, brengt de in lompen gekleede vader van vijf aan alles gebrek hebbende kinderen zijne van het lijden verloste vrouw in eene door hem zelf vervaardigde soort van lijkkist ten grave, en weinig dagen daarna wordt hij zelf door zijne kinderen derwaarts gesleept, die, elkander onderling afwisselend, den moeijelijken togt volbrengen. Een katholiek priester wordt bij eenen stervenden geroepen; hij treedt de duistere hut binnen en vraagt naar dengene, wien hij tot den dood heeft voor te bereiden aan een hoop naakte, zieke kinderen, waarvan er een hem eene menschelijke gedaante aanwijst, die op een gebrekkig leger ligt uitgestrekt. Bij het nader treden ziet hij dat er twee menschen liggen, bemerkt dat de een daarvan bereids dood is, en ontvangt op zijne vragen ten antwoord, dat de vader reeds sedert eenige dagen is gestorven; dat, daar de kinderen geen krachts genoeg hadden, om hem weg te brengen, het lijk naast de zieke moeder is blijven liggen; maar deze zou toch ook wel spoedig dood zijn en dan wilden zij hulp zoeken om beiden te gelijk weg te dragen. De priester, door zulk eene gruwzame ellende geheel ontsteld, werd ziek en stierf weinige dagen daarna aan de rotkoorts. — Dagelijks ziet men lijken naar de begraafplaats brengen en daar onbegraven blijven liggen; vaak twee in ééne kist, en velen worden zonder aangifte in open graven nedergelaten. Duizenden liggen ziek aan de vernielende koorts, en hebben daarbij tot hun laatsten ademtogt eene onverzadelijke begeerte naar spijs. Is de koorts al geweken, dan gaat de ziekte in een toestand van langzame verkwijning en uittering over. Alle ondersteuning in geld en levensmiddelen, hetzij tot loon van werk, zijn ontoereikend, om 20,000 hongerigen en kranken te voeden en te verplegen, en eenen nood te lenigen, die alle menschelijk begrip te boven gaat en welligt alleen met het zachte jaargetijde zal wijken. Alle arbeid is gestaakt; om het hout in de bosschen weg te halen, ontbreken de arbeiders; de grondeigenaars hebben het droevig vooruitzigt in den aanstaanden zomer geen arbeiders te zullen vinden en hunne akkers onbebouwd te zien blijven. Thans reeds staan in vele dorpen geheele huizen ledig, waarin het gansche huisgezin is weggestorven. Het onvermijdelijk gevolg van dat alles zal de algeheele verarming van eene landstreek zijn, die ijverig met den tijd voortging, en langzamerhand in bloei toenam, maar die door één jaar van onuitsprekelijke ellende den arbeid van tien jaren hopeloos vernietigd ziet."

Frankfort, *9 febr.* Uit Weenen deelt men het belangrijk berigt mede, dat de Oostenrijksche regering besloten heeft op kosten van den staat eenen spoorweg van Verona af door Tyrol tot aan de Beijersche grenzen, bij Kufstein, aan te leggen. De tot dat einde noodige afmetingen zullen eerlang begonnen worden. Naar men verneemt, heeft dit besluit der regering eene levendige vreugde in Tyrol verwekt, omdat hierdoor voor dit land eene snelle en gemakkelijke gemeenschap met Zuid-Duitschland daargesteld wordt. Ook is deze spoorweg, in de tegenwoordige omstandigheden, uit een krijgskundig oogpunt beschouwd, van veel gewigt.

Frankfort, *10 febr.* Uit Hanau (Hessen) wordt berigt, dat aldaar bij voortduring eene zekere gisting heerscht onder het volk, dat talrijke vergaderingen houdt, ter beraming van middelen tot instandhouding der constitutie, welke men bedreigd gelooft. De regering schijnt over deze demonstratiën tamelijk bezorgd te zijn; de militairen hebben scherpe patronen ontvangen en 's nachts worden de wachten verdubbeld.

— Naar men zegt, zou de Oostenrijksche regering verklaard hebben, dat zij alle verzoeken nopens gepaste en noodig geworden hervormingen in Lombardije, gaarne in overweging zal nemen, maar daarentegen alle onbehoorlijke vorderingen door middel van kartetschen afwijzen en straffen zal. In Mantua zou dit besluit der regering den inwoners reeds medegedeeld zijn. In Milaan zullen de zoo gevreesde Croaten, ter versterking van het garnizoen, eerstdaags binnenrukken. Men verzekert, dat de podesta van Milaan bij de jongste zamenzwering aldaar zeer gecompromitteerd is zoo als ook een lid van het huis *Litta*, die beide naar Sardinië zijn ontvlugt.

— Uit Holstein wordt medegedeeld, dat de hoofden der Duitsch-nationale beweging in de hertogdommen Sleeswijk en Holstein overeengekomen zijn, ten gevolge van het koninklijk besluit van 28 januari wel over te gaan tot verkiezing der leden der commissie, die over het gedane voorstel moeten beraadslagen, maar onder voorbehoud, dat de nieuwe constitutie voor hare invoering eerst onderworpen zal worden aan de provinciale stenden, en dat een gemeenschappelijke staatsregeling voor Denemarken en de hertogdommen niet aangenomen kan worden door deze laatste. Men zal derhalve verkiezen en naar Kopenhagen gaan, maar aldaar slechts protesteren. Eene dusdanige handelwijze houden die mannen voor noodzakelijk, om het mogelijke geval van verkiezingen der minderheid te voorkomen.

Keulen, *11 febr.* Het ontwerp der constitutie door den koning van Denemarken beloofd, wordt te Berlijn uit een ongunstig oogpunt beschouwd, omdat

en daarin duidelijk het doel meent te ontwaren, de hertogdommen van Duitschland af te scheiden. Men onderstelt dat koning *Frederik VII* gehoor geeft aan inblazingen van Frankrijk en de omstandigheid, dat het kabinet der Tuilerien den hertog *Decazes* naar Kopenhagen heeft gezonden, schijnt wel eenig gewigt aan deze meening bij te zetten. Het is hierom, dat generaal *Gerlach* door het Pruissische gouvernement met eene zending naar Kopenhagen belast is, ten einde zoo veel mogelijk voor de onafhankelijkheid der hertogdommen te waken.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 febr. Onderscheidene dagbladen deelen mede, dat de drie Noordsche hoven geprotesteerd hebben tegen de door den koning van Napels toegestane constitutie; anderen spreken van Pruissen en Oostenrijk alleen. Intusschen gelooft de *Sémaphore* van Marseille, te kunnen verzekeren, dat dadelijk na de afkondiging van de belofte tot constitutie, door *Ferdinand II* gedaan, de Oostenrijksche gezant niet alleen geprotesteerd, maar ook zijne vlag ingetrokken heeft; dit blad spreekt echter niets van de gezanten der beide andere Noordsche mogendheden. Intusschen liep te Parijs het gerucht, dat de vertegenwoordiger van Rusland het bevel ontvangen had Napels te verlaten. Al deze geruchten behoeren met omzigtigheid ontvangen te worden.

Parijs, 11 febr. Gisteren werden bevelen naar Cherbourg gezonden, om stoombooten naar de Middellandsche Zee te doen vertrekken. Het schijnt thans, dat dergelijke bevelen naar de overige havens van den Oceaan gezonden zijn; men wil, zoo schijnt het, in de Middellandsche Zee eene vloot van stoombooten ter beschikking hebben, in staat om, in een kort tijdsbestek, een klein legerkorps op eenig punt van het strand aan wal te zetten. Men verzekert er nog bij, dat al de hoofdofficieren en chefs van korpsen, behoorende tot het Afrikaansche leger [...] militaire divisien, grenzende aan de oevers der Middellandsche Zee, en die zich thans te Parijs met verlof bevinden, het bevel hebben ontvangen, onmiddellijk naar hunne posten terug te keeren.

— Het gerucht, dat de Noordsche hoven geprotesteerd hebben tegen de belofte des konings van Napels, om eene constitutie te verleenen, wint veld. Volgens sommige bladen zoude dit protest steunen op een geheim tractaat dat deze koning met de Noordsche vorsten heeft gesloten; volgens een ander gerucht zou het gegrond wezen op den tekst zelven der traktaten van 1815, en zou de heer *Appony*, Oostenrijksch gezant bij het Fransche hof, een koerier ontvangen hebben met het berigt, dat Oostenrijk een manifest aan al de hoven van Europa wilde uitvaardigen tegen den Siciliaanschen opstand en de hieruit voortgesproten gevolgen.

Van een anderen kant verzekert men, dat de Fransche regering de eches van haren consul te Palermo, den heer *Ernest Bresson*, heeft ontvangen, volgens welken de markies *Spedalloto*, voorzitter van den raad des Siciliaanschen opstands, heeft geschreven aan de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland om hun kennis te geven van het besluit des committé's, om niet te onderhandelen met den koning van Napels dan onder bemiddeling van de Engelsche en Fransche regeringen.

— Een brief uit Turijn van den 6den meldt, dat de stedelijke raad van Genua even als die van Turijn, koning *Karel Albert* om eene constitutie heeft aangezocht.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 11 febr. Bij resolutie van 28 januari jl. is in aanmerking genomen, dat terwijl de administratie bij voortduur geen verschil kan erkennen tusschen het gewone rijks-entrepôt en het zoogenaamde Rijn-entrepôt, de bepalingen van het tarief van regten bij de wet van 19 junij 1845 (*Staatsblad* n°. 28), nopens de doorvoerregten, zoodanig zijn gesteld dat er voor den handel slechts in zeer weinige en zeldzaam voorkomende gevallen voordeel in gelegen kan zijn om bij doorvoer het vast regt, in plaats van het algemeen doorvoerregt te betalen, zoodat de doorvoer in den regel, op de wijs, bij de algemeene wetgeving voorgeschreven, geschiedt, en slechts bij uitzondering op de voorwaarden der conventie van 31 maart 1831. Dienvolgens is, met wijziging van het bepaalde bij litt. *d* der resolutie van 6 maart 1840, n°. 51, bepaald dat de expeditien en visitatie gelden voor de goederen, uit zee komende en naar den Rijn bestemd, of van den Rijn komende en naar zee bestemd, even als voor alle andere goederen, bij het doen der aangifte op entrepôt of ten doorvoer, zullen moeten worden betaald, ten ware de aangifte ten doorvoer geschiedde tegen betaling van vast regt, in welk geval de emolumenten niet kunnen gevorderd worden; en behoudens het regt van de belanghebbenden om de teruggave van het daarvoor betaalde te vorderen, wanneer de goederen, na in entrepôt opgeslagen te zijn geweest, tegen betaling van vast regt doorgevoerd mogten worden.

— Eindelijk is, bij resolutie van 20 januari jl., in aanmerking genomen, dat de ingenieurs-verificateurs en landmeters bij het kadaster en de controleurs der directe belastingen en van het kadaster, hoezeer behoorende onder de ambtenaren van het bestuur der directe en indirecte belastingen niet, gelijk deze, hunne bezoldiging *maandelijks*, maar *drie maandelijks* ontvangen, Z. Exc. heeft bepaald, dat voortaan, en dus te rekenen van 1 januari 1848 de bezoldigingen van al de onder het bestuur van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen en van de indirecte belastingen (*registratie* en *domeinen*) ressorterende hoofd- en verdere ambtenaren, *maandelijks*, door de zorg van den betrokken directeur en door middel van arrondissements- en kantoorsgewijze ingerigte traktementsstaten, zullen worden betaalbaar gesteld bij de ontvangers, in die staten aangewezen, die dat stuk als een gewoon stuk van uitgaaf in hunnen maandstaat verantwoorden.

's Gravenhage, 12 febr. Volgens eene geregtelijke statistiek van het provinciaal geregtshof in Friesland, door het *Dagblad van Leeuwarden* medegedeeld, hebben in het jaar 1847 voor dat hof gediend 168 strafzaken. Het getal der veroordeelden is geweest 196, waaronder 18 met herhaling van misdaad. In 1846 waren behandeld 114 strafzaken; veroordeeld 126 personen, waaronder 6 met herhaling van misdaad. In 1846 en 1847 zijn behandeld 218 criminele zaken, waarin betrokken waren 344 personen, van welke 324 zijn veroordeeld. In 1841 en 1842 waren behandeld 118 criminele zaken, waarin 178 personen waren betrokken, van welke 160 zijn veroordeeld. In de twee laatste jaren zijn dus honderd zaken meer behandeld, dan in 1841 en 1842, en is het aantal der daarin betrokkene personen 166 meer geweest dan in de beide andere jaren.

In 1847 heeft het genoemde geregtshof 15 civiele arresten gewezen; in 1846 17.

Op den 1sten januari jl. beliep de bevolking van Friesland 246,615 hoofden; op 1 januari 1845 bestond zij uit 241,551 hoofden.

— Heden middag ten half een ure, heeft er eene buitengewone zitting van den Raad van State plaats gehad, die door Z. K. H. den prins *van Oranje* is bijgewoond. Die vergadering heeft zeer lang geduurd. Gedurende de geheele week hebben er gelijke zittingen van dat Staats Collegie plaats gehad, waarbij Z. K. H. insgelijks is tegenwoordig geweest. Deze drukke bijeenkomsten staan, naar men verneemt, in verband met de ontwerpen van wet tot herziening der grondwet, die op dit oogenblik bij den Raad van State aanhangig zijn.

† *Utrecht, 12 febr.* De Staten der provincie heden overgaande tot het maken van twee nominatiën ingevolge artikel 180 der grondwet aan Z. M. den koning aan te bieden, ten einde daaruit eene keuze van twee raadsheeren in het Provinciaal Hof te doen, hebben daartoe voorgedragen:

Eerste drietal. 1o. Mr. *H. C van Loenen*, deken van de orde der advokaten met 18 stemmen.

2o. Mr. *B. A M. van Asch van Wijck*, rijksadvokaat met 18 stemmen.

3o. Jhr. Mr. *C. T. van der Brugghen*, kantonregter te Loenen, met 17 stemmen.

Tweede drietal: 1o Jhr. Mr. *A. Coenen van 's Gravesloot*, regter in de arrondissements-regtbank te Utrecht met 16 stemmen.

2o. Mr. *J. de Jongh van Hedekhuizen*, regter in de arrondissements-regtbank te Utrecht met 18 stemmen.

3o. Mr. *W. J. Bas*, president van de arrondissements-regtbank te Utrecht met 14 stemmen, tegen mr. *H. J. Beekman* griffier van het provinciaal hof te Utrecht die mede 14 stemmen had, doch jonger van leeftijd zijnde, dus niet als derde candidaat is geproclameerd.

Wijders verkregen bij de formatie van het eerste drietal nog stemmen de candidaten in het tweede drietal voorkomende, alsmede mr. *de Vries*, substituut fiscaal, bij het Hoog Militair Geregtshof, jhr. mr. *van Rijckevorsel* [...], en mr. *Pesters*, griffier bij de arrondissements-regtbank te Utrecht; en bij de formatie van het tweede drietal, de even vermelden, benevens mr. *H. E. Beekman* griffier bij het provinciaal hof, mr. *P. A. Broers* en mr. *N. F. van Nooten*, advokaten te Utrecht, mr. *van Boetzeluer*, lid van de provinciale staten van Utrecht en mr. *Schelluz van Leusden*, regter in de arrondissements-regtbank te Amersfoort.

ARNHEM, 14 februarij.

Door eene vriendelijke hand is ons de volgende mededeeling gedaan:

»De consuls der Nederlanden in de Beide Siciliën zijn de navolgende:

Te Barletta, *[...] Parlendor*, vice-consul; te Brindisi, *[...]*, vice-consul; te Castellamare [...], vice-consul; te Girgenti, *Arcangelo Catajor[...]*, vice-consul; te Licata, *Giuseppo Mastroeni*, [...]; te Messina, *J. J. Verbeke*; te Monopoli, *A. Martinelli*, vice-consul; te Napels, *G. Meuricoffre*, consul-generaal, en *F. Lauro*, kanselier; te Palermo, *J. Rap*; te Syracuse, *G. Branco Thugdla*, vice-consul; te Sorrento, *Giuseppo Cattini*, vice-consul; te Tarento, *Giacinto Toresio*, vice-consul.

Getrokken uit den *Almanak voor Koophandel en Zeevaart voor 1848*, uitgegeven door het bestuur van het collegie *Zeemanshoop*."

Het blijkt dus dat er wel degelijk een Nederlandsch consul te Palermo is. Laat ons voor de eer van Nederland hopen, dat hij ziek of afwezig was, toen de andere consuls tegen de gewelddadige handeling der Napelsche regering protesteerden.

Ingezonden stukken.

Adres van G. VAN ELDIK THIEME, *Boekhandelaar te Arnhem, c. s. aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

De ondergeteekenden, allen drukkers en uitgevers van boekwerken in de Nederlanden, hebben met gespannen aandacht gadeslagen de handelingen der regering en van de Staten-Generaal, ten opzigte van het ontworpene Wetboek van Strafregt.

»Zij hebben dat gedaan, omdat het van eens ieders belang is te weten, hoe de wetgever zijne magt tegen over de maatschappij begrijpt. Zij deden dat te meer, omdat hunne persoonlijke belangen, in onmiddelijke aanraking met de bepalingen van dat ontwerp gebragt werden.

Reeds vroeger hebben eenigen van hen hunne bezwaren tegen enkele bepalingen van het ontwerp des Strafwetboeks, de drukpers betreffende, aan Uw. Ed. Mog. te kennen gegeven.

Het was hun ten hoogste aangenaam het goede onthaal te vernemen, dat de uiteenzetting dier bezwaren bij Uw. Ed. Mog. heeft mogen vinden.

De regering, daarentegen, heeft in hare antwoorden en in de gemaakte wijzigingen geen enkel dier bezwaren verligt, veel minder opgeheven.

Zij wenden zich daarom andermaal tot Uw. Ed. Mog. niet om de bestaande strenge bepalingen in mildere te zien veranderen, niet om vergunningen of voorregten te verkrijgen, maar om op het handhaven van verkregene regten en het behouden van geheiligde instellingen te dingen.

Zij vragen dat niet willekeurig, maar op het gezag der grondwet en verzoeken, dat de regten niet zullen worden miskend, veel minder geschonden, die bij dat staatsverdrag zijn verzekerd en gewaarborgd.

Art. 225 der grondwet neemt de drukpers in bescherming, als een doelmatig middel, tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting.

De grondwet wil, verlangt die uitbreiding, dien voortgang. Daarom ontslaat zij het gebruikmaken van dat middel van alle handen, en dat ten behoeve van allen. Bij die onbeperkte vrijgevigheid vergeet zij evenwel het beteugelen van het misbruik niet, dat van die vrijheid zou kunnen gemaakt worden, maar laat in dat zelfde artikel, voorzigtig, zeer wijs en zeer regtmatig volgen: *blijvende nogthans elk voor hetgeen hij schrijft, drukt, uitgeeft of verspreidt, verantwoordelijk aan de maatschappij of bijzondere personen, voor zoo verre dezer regten mogten zijn beleedigd.*

In dat artikel der grondwet treft men alzoo de ware vrijheid en de juiste bemoeijing des wetgevers, ten opzigte van der burgeren regten, aan; te weten: volledige vrijheid en bescherming van die vrijheid aan de eene zijde, en ernstig verbod en strenge strafbedreiging voor ieder misbruik, ter beveiliging van de regten van anderen, zoo maatschappij als bijzondere personen, aan de andere zijde.

In datzelfde artikel vindt men bij gevolg de roeping der wetgevende magt van dit rijk, ten opzigte der drukpers, bepaald, en de grenzen voor het ten uitvoerleggen van die roeping aangewezen. De strafwetgever mag, volgens dit artikel der grondwet, de drukpers in hare volledige vrijheid noch beperken, noch belemmeren, noch ook haar middellijk of onmiddellijk beteugelen; hij moet haar die volledige vrijheid te genieten overlaten, maar hij mag en moet ieder misbruik, van die vrijheid gemaakt, met doelmatige, zelfs gestrenge straffen bedreigen, voor zooverre de regten der maatschappij of van bijzondere personen door die misbruiken zijn beleedigd.

De ondergeteekenden zijn van oordeel en meenen te kunnen betoogen, dat deze grenzen, door de grondwet ter bepaling en beperking van de magt des strafwetgevers, met betrekking tot de drukpers vastgesteld, bij het aangeboden Tweede Boek van het Strafwetboek niet zijn geëerbiedigd, maar overschreden; en daarom vereenigen zij zich de aandacht van Uw. Ed. Mog. daarop te vestigen, opdat Uw. Ed. Mog. aan die grondwetsoverschrijding geen deel neemt.

Art. 225 der grondwet stelt *verantwoordelijk elk voor hetgeen hij schrijft, drukt, uitgeeft, of verspreidt.*

De verantwoordelijkheid wordt bij die bepaling geladen op het hoofd van den *dader*.

Treedt iemand als schrijver in het openbaar op, en laat hij zijn geschrift drukken, uitgeven en verspreiden: zoo zijn drukker, uitgever en verspreider, slechts zijne bedienden, of zijne lasthebbers; hem alleen komen al deze handelingen toe, hij is alleen dader, alleen verantwoordelijk.

Stelt een drukker, of uitgever eenen schrijver te werk om voor hem te schrijven, legt hij dat geschrift ter perse, drukt hij het, en geeft hij het uit, zonder den naam des schrijvers te vermelden, dan zijn schrijver en verspreider zijne bedienden of lasthebbers, dan komen hem alleen al die handelingen toe, dan is hij alleen dader, alleen verantwoordelijk.

Laat iemand een geschrift op het papier brengen, het geschrevene, zonder vermelding van schrijver, drukker of uitgever, drukken en het gedrukte verspreiden, dan zijn schrijver en drukker zijne bedienden, of lasthebbers; dan komen hem alleen al die handelingen toe, dan is hij alleen dader, alleen verantwoordelijk.

Dat is rede- en regtmatig. Dat stelt de aangehaalde bepaling der grondwet vast.

Dat is tot heden, door de regtspraak in Nederland gehandhaafd, doch dat wordt door deze voordragt omvergestooten.

De ondergeteekenden vestigen in de eerste plaats de aandacht van Uw Ed. Mog. op den Vden titel van boek II.

Met de genoemde bepalingen en dus met artikel 225 der grondwet is het niet overeen te brengen, dat men den uitgever nog wil vervolgen, wanneer hij zijnen lastgever noemt, zoo als men dat in dezen titel aantreft.

Men heeft wel in dat ontwerp den lasthebber willen ontslaan, wanneer hij op de eerste aanmaning des regters, voldoende zijnen lastgever aanwees; doch het genot daarvan afhankelijk gemaakt van het al of niet voldoende van die aanwijzing.

Deze bepaling, die men schier als eene gunst in dit ontwerp mag beschouwen, is alleen voor den *verspreider* gegeven; de *uitgever* en de *verkooper* deelen er niet in.

Maar het is buitendien te regt door U. E. M. als onraadzaam geacht, om de meerdere of mindere voorzigtigheid, van de meerdere of mindere vrijzinnigheid van den regter, geheel te doen afhangen, de beslissing of de aanwijzing *ten zijnen genoegen*, of, wat hetzelfde is, voldoende, heeft plaats gehad. Het zou een wapen [...] van gevoelen afhankelijk, tegen de drukpers [...] terwijl de vrijheid van drukpers ongedeerd [...]

Maar het is tevens strijdig met alle [...] strafregt, dat men de strafwaardigheid [...] afhangen van omstandigheden ontstaan — of [...] gepleegd [...] het vervolgde feit, en den verspreider ontslaan zal, wanneer hij zijnen lastgever noemt, zoodat deze in regten [...]

worden betrokken, maar hem niet zal ontslaan, wanneer hij zijnen lastgever evenzeer noemt, maar deze zorg draagt, dat men hem niet in regten betrekke.

Dan hangt de strafwaardigheid des verspreiders niet van zijne eigene handelingen af, maar van die van zijnen vroegeren lastgever.

Dan is hij aansprakelijk voor daden van anderen.

De ondergeteekenden vestigen verder de aandacht van U E. M. op het zonderlinge van artikel 2 van dien Vden titel, waarbij met dubbele zwaarte gestraft worden dezelfde personen, in het eerste opgenoemd, wanneer een onwaarachtige naam is opgegeven, zoodat dus de onbekendheid van schrijver en drukker, dat hier wel het strafbare zal uitmaken, ligter wordt gestraft, wanneer alle opgaaf is weggelaten en zwaarder wanneer die opgaaf onjuist is, en dus het opgeven van namen: als *Hildebrand*, *Jonathan*, *Boudewijn* en dergelijken strafwaardiger schijnt, dan het verzuimen van alle aanduiding; en bovendien moet men het onverklaarbaar noemen, waarom hier niet het voorregt is gegeven, om, door het noemen van zijnen lastgever zich voor vervolgingen te kunnen vrijwaren.

De *Code Pénal* heeft in artikel 283 en 284 veel mildere bepalingen, en de drukpers is er dus verre af van er bij te winnen, wanneer die artikelen met de ontworpene verwisseld worden.

Maar de grieven der ondergeteekenden tegen het ontworpene Wetboek van Strafregt, zijn van nog veel meer gewigt, wanneer men nagaat den inhoud van titel XVII, boek II, handelende over *laster en hoon.*

Op de aanmerkingen van U. E. M. heeft de regering wijzigingen aangebragt in de omschrijvingen van laster en hoon; maar het is er nog verre af, dat zij het onbepaalde uit dezelve zou hebben weggenomen.

Men heeft zich als het ware, ten doel gesteld om alles onder laster te brengen, en daarom in artikel 1 ter nedergeschreven: *onder welke inkleeding of betuiging ook*, en dat wordt vooral duidelijk, wanneer men het bepaalde van artikel 367 *Code Pénal*: *het ten laste leggen van daden, die, zoo zij waar waren, den aangeduide aan den haat en de verachting zijner medeburgers zou blootstellen* ziet veranderen in: *het aantijgen van daden, waardoor iemands eer of goede naam wordt aangerand*, en dus duidelijke en billijke bepalingen de plaats moeten ruimen voor verwankelijke en willekeurige.

Datzelfde bezwaar hebben de ondergeteekenden ook tegen de omschrijving in artikel 1 van dien titel vervat, waarin datzelfde onbepaalde wordt herhaald, ja, nog wordt vermeerderd.

Met afbeeldingen, zelfs met gebaren zal men iemand kunnen honen. En die iemand op eenige wijze heeft gesmaad, heeft bespot of zelfs maar *getracht* aan de verachting of bespotting prijs te geven, zal met zes maanden gevangenisstraf en vijfhonderd gulden boete kunnen gestraft worden.

Ziedaar iedere iedere uiting van een verschillend gevoelen, ironice voorgedragen, met gevangenis gestraft.

Zal zelfs het meest kiesche humoristische werk eene veroordeeling kunnen ontgaan?

De gebezigde uitdrukkingen zijn zoo algemeen, zoo alles omvattend, dat zij niet geschikt zijn, om in een Strafwetboek geplaatst te worden.

De bezwaren der ondergeteekenden tegen deze beide eerste artikelen en de vrees voor het veelomvattende van dezelve, moeten allezins gegrond genoemd worden, wanneer men leest artikel 13 van dien XVII titel.

Uit den geest van dit wetsontwerp, zoo wel als uit de memorie van beantwoording blijkt duidelijk, tegen wie men zich wil wapenen: tegen de drukpers en tegen haar alleen.

In artikel 1 zegt men niet, dat laster door plaat-, prent- of beeldwerk kan geschieden. Artikel 13 moet het doen veronderstellen.

Men heeft in dit artikel het beginsel aangenomen, dat beiden en drukker en schrijver strafbaar zijn, wanneer de eerste heeft gehandeld met het oogmerk om te beleedigen, of daarin de daders behulpzaam te zijn.

De ondergeteekenden meenen zich door deze bepalingen ter uiterste bezwaard, omdat men nog de drukkers en uitgevers aansprakelijk wil stellen, wanneer de schrijver zich zelven noemt, en daardoor alle verantwoordelijkheid op zich neemt. Het is waar, dat die aansprakelijkheid, volgens dit artikel, alleen plaats heeft, wanneer die drukkers en uitgevers hebben gehandeld, met het doel om de daders behulpzaam te zijn in het beleedigen. Maar is het niet het eenige beroep, de eenige bezigheid van drukkers en uitgevers, om te doen lezen, wat een schrijver hun geeft? En kan dat geschrevene nu gebragt worden onder de omschrijvingen in artikel 1 en 2 van dezen titel, en wordt dat beleedigend genoemd, zijn zij dan niet altijd *per se* die schrijvers behulpzaam? Kan ooit de drukker en uitgever van een dagblad gezegd worden die behulpzaamheid niet te hebben willen betoonen, wanneer een onderteekend artikel daarin voorkomende, vervolgd wordt? Maar het strijdt met de beginselen van strafregt, dat men beiden wil vervolgen, wanneer slechts één schuldig is. Zooals boven is aangemerkt, heeft de schrijver, door zich te noemen, alle verantwoordelijkheid en daardoor ook alle schuld op zich genomen. Die is dus alleen aansprakelijk. Nu heeft plaats, wat elders de wetgever door dwang wil verkrijgen. Nu noemt hij zich, nu neemt hij alle verantwoordelijkheid op zich. Nu kan men hem vervolgen. En toch stelt men eene bepaling ter neder, die den drukker en uitgever steeds moet doen veroordeelen. Dat is eene dwingelandij, erger dan de censuur, want die zou de drukkers vrijwaren, en de ondergeteekenden zouden het als eene weldaad moeten beschouwen, wanneer artikel 225 uit de grondwet werd weggenomen.

In het tweede lid van dit artikel is hetzelfde bezwaar aanwezig als in titel V, dat men den drukker en uitgever (niet de verspreiders en verkoopers), wil vrijlaten, wanneer zij de daders, op de eerste aanmaning des regters voldoende noemen. De strafwaardigheid hangt hier dus af van het subjective oordeel des regters, en wederom van het goedvinden of de omstandigheden des opgegeven schrijvers. De regering erkent, dat er eene veroordeeling moet plaats hebben, onverschillig van wien, en dat men juist deze bepaling schreef voor het geval dat de schrijver zich naar buitenslands begaf, en dus den schuldige niet kon vervolgen. Maar nergens geldt hier toch eene strafwet, en straf moet men opleggen aan den schuldige. En het kan niet van het onzekere afhangen, wie dat zijn zal, wanneer het feit reeds lang gepleegd is.

Maar men lette wel voor wie nog maar alleen dat onzekere voorregt gegeven is: voor de drukkers en uitgevers, die geheel ter goedertrouw waren.

Die ongelukkige drukker en uitgever, die, zonder misschien eene lettergreep van het gedrukte te kunnen verstaan en begrijpen, dus geheel zonder het te weten, eene overtreding zou hebben gepleegd, is aansprakelijk wanneer hij den schrijver voldoende noemt, maar deze zorg draagt, dat hij niet in regten kan worden betrokken, en wordt alleen vrijgelaten, wanneer die vervolgd kan worden.

Is het dan niet voor den drukker eene allezins wenschelijke zaak, dat de censuur worde ingevoerd, die de werken in eene, hem vreemde taal geschreven, onderzoeke, en hetgeen zijn verstand te boven gaat, beoordeele? Dan moet hij, de wetenschap, en de geheele maatschappij in Nederland met hem betreuren, dat artikel 225 bestemd werd om deze grondwet te versieren.!

Ziedaar, Edel Mogende Heeren! de grieven der ondergeteekenden tegen de bepalingen van het ontworpene Strafwetboek, de drukpers betreffende.

Zij vinden er in miskenning hunner regten, bij de grondwet gewaarborgd.

Zij vinden slechts bepalingen, die de vrijheid van drukpers moeten fnuiken, en, daarentegen, alles weggelaten, wat haar eenigzins beschermde.

De wetten van 16 mei 1829, (*Staatsblad* n°. 34) en van 1 juni 1830 (*Staatsblad* n°. 15) worden in dit wetboek opgenomen, en daardoor facto ingetrokken, maar men zal te vergeefs zoeken naar artikel 4 der wet van 16 mei 1829, luidende: *de bepalingen van artikel 2 en 3 dezer wet zullen het regt, om over de handelingen der openbare magten zijne gedachten te kunnen uiten en die te beoordeelen, geenszins kunnen krenken.* Men noemde het toen nog een regt, en thans schijnt het hoon en laster te heeten, of ten minste daaraan te grenzen.

Die wet zal worden ingetrokken, artikel 4 worde vergeten; artikel 5 vervalt en ;..... de preventive gevangenis is voor den drukker ontsloten. Laat dan vrij artikel 225 de drukpers beschermen, laat dan vrij de regter den vervolgde vrijspreken; de preventive gevangenis is des te zwaarder straf, naar mate zij willekeuriger is. Hoe lang zal niet elk dagbladschrijver zijne vrijheid, voor elk der regering onaangenaam stuk kunnen missen?

Zij vinden dus al de voorregten, hun vroeger gegeven, ontnomen, en dat alles alleen, *omdat de periodieke drukpers de inzigten der regering niet deelt.*

Zij wagen daarom U E. M. de verwerping der boven bestredene bepalingen, dat is, het behoud hunner regten, hun gegeven bij de grondwet, die gij op u genomen hebt te zullen handhaven.

Zij vragen vrijheid van drukpers, dat is, het in-standhouden van een wettig verkregen erfgoed, dat ieder Nederlander als het zijne beschouwt.

Zij vragen, eindelijk, dat U. E. M. en hun en het geheele Nederlandsche volk het ongeluk bespare, dat zij het zouden hebben te betreuren, dat, na de verlossing van de Fransche overheersching, de grondwet bepaalde: »Er zal »in Nederland worden ingevoerd een algemeen wetboek van »lijfstraffelijk regt."

'twelk doende, enz.

Advertentiën.

† † † *TE HUUR* tegen 1 Mei 1848, binnen *Arnhem*: Een ruim en goed ingerigt BOVENHUIS, aangenaam gelegen aan de Groote Markt, waarvan *vier* KAMERS aan dat Plein uitzigt hebben. — Te bevragen bij den Heer *J. A. BUENINCK*, aan den Binnen-Singel aldaar.

† † † COMMISSARISSEN DER GELDLEENING VOOR DE STRAATWEGEN TUSSCHEN DE *GREBBE* EN *DIEREN*, *ARNHEM* EN *APELDOORN* EN *DOESBORGH* EN DE *PRUISSISCHE GRENZEN* BIJ *ANHOLT*, berigten door deze, dat op Maandag den 6den Maart 1848, des namiddags ten een ure, op het Gouvernements-Gebouw te *Arnhem*, in tegenwoordigheid van de, des verkiezende, aanwezige deelhebbers, de REKENING EN VERANTWOORDING van het beheer door hen in 1847 gevoerd, zal worden afgelegd.

AANVRAAG OM AGENTEN.

Men vraagt in *alle* Steden van het Koningrijk der Nederlanden, *soliede* personen als AGENTEN van een *Onderling Waarborg-Pensioenfonds voor Weduwen en Weezen.* — Adres, met *ordentelijke brieven*, onder Letter P, aan den Boekhandelaar *J. B. WOLTERS*, te *Groningen*.

Te *Leiden*, Wijk IV No. 359 wordt 10. Mei eerstkomende gevraagd: eene bekwame KEUKENMEID, tevens bedreven in Huiswerk, en van wie voldoende informatiën kunnen worden ingewonnen.

Brieven franco. Adres onder Letter K. aan den Boekhandelaar *P. H. VAN DEN HEUVELL* te *Leiden.*

† † † Niets is beter om het *Haar* en den *Baard* te doen groeijen en hergroeijen en glansrijk te maken, dan de

MILANO HAARBALSEM,

van *CARL KRELLER*, in *Nürnburg*, hetwelk door de vele getuigenissen van de grootste professoren en gebruikers, die het Haar hierdoor teruggekregen hebben, bewezen en gestaafd wordt. Deze Balsem wordt als Pomade gebruikt, weshalve dezelve voor het gebruik der Dames zeer geschikt is, geeft eene schoone tint aan het Haar en den Baard, belet het uitvallen en grijs worden, en doet hetzelve korten tijd hergroeijen, waar het reeds uitgevallen is. De groote Flesch kost *f* 1,20 en de kleine 60 cent, en is te bekomen, als ook *Eau d'atirona*, of schoonheids tinctuur, tot verdrijving van Sproeten, Vlekken enz. en tot het verkrijgen eener blanke en zachte Huid. De groote Flesch *f* 1.00, de kleine 50 cent.

Te *Amsterdam*, bij Erve *HALBACH*, Warmoesstraat; *V. DETH*, Kalverst.; *RONVA*, Singel bij de Heil. Weg; *BECHTELD*, Nieuwe Dijk over de Gravenstr.; *J. C. LEOPOLD*. Haarl. Dijk; *P. GOUVERNEUR*, Korte Gasthuismolensteeg; *LUFF*, Leidschestraat; te *Arnhem*, bij *D. V. D. MEER & Co.*, Bakkerstr.; *Alkmaar*, bij Jufvr. *MOERIAANS*; *Edam*, *HOOLE VAN NOOTEN*; *Delft*, *GEBR. V. MIERLO*; *Haarlem*, *MARITZ FSANKEMTS*; *'s Hage*, *HANAU*, Schoolstraat en *H. A. STAPPERSHOEF*, Hofleverancier, Halstraatje; *Hoorn*, *E. KNAVEN*, Kleine Noord; *Leiden*, *J. H. GRAVENSTEIN*, Breedstr.; *Medenblik*, Jufr. *FRIGERIA*; Purmerende, *V. D. POL*; *Rotterdam*, *J. H. KELLER*, Westwagenstr.; *Utrecht*, *P. HERBER*, Janstraat en *H. WAGERES*, Voorstraat; *Zaandam*, *P. GARTER*; *Zeijst*, *BLOEMENKEMPER*; als ook in het Hoofd-Depôt voor het geheele Rijk, Nieuwendijk No. 195 te *Amsterdam*, (alwaar ook het Depôt is van Echt Eau de Cologne van *JEAN CHARLES FARINA*, te *Keulen*, tot fabrieksprijzen van 70, 80, 100, 120, 180, 210, 240, 360 en 480 het Kistje, van 6 heele of 12½ flacons.)

CARL KRELLER,
Chemist te *Neurenburg*.

LES AMORTISSEMENTS EN 1848

de l'Emprunt du Grand-Duché de Bade pour la construction de ses chemins, de fer

auront lieu le 29 Février 1848

le 31 Mai 1848, le 31 Août 1848 et le 30 Novembre 1848.

L'amortissement de l'Emprunt se fait par l'extinction des obligations, moyennant les primes suivantes, savoir: 14 lots chacun de francs 110 000, 54 de 85,000, 12 de 75,000, 23 de 32 000, 2 de 25,000. 55 de 21 500, 40 de 11.000, 2 de 10.500, 58 de 8500, 366 de 4200, 1944 de 2100 etc., de manière que chaque action tirée recevra forcément un des gains.

Pour participer au tirage de fin Février 1848 avec		*Pour participer au quatre tirages ensembles* avec
une action pour 5 frs.	payables en billets de banque, en mandats de commerce, ou contre notre traite	une action pour 20 frs.
6 actions » 25 »		6 actions » 100 »
14 » » 50 »		14 » » 200 »
30 » » 100 »		30 » » 400 »

s'adresser à la maison de banque soussignée. — Prospectus et renseignements sont deposés au bureau de cette feuille. — Les bulletins des actions tirées seront promptement delivrée par nous à MM. les actionnaires.

Les personnes désirant se charger du placement d'actions sont priées de s'adresser directement à nous pour les conditions de la vente. Ecrire sans affranchir.

J. NACHMAN & FILS.
Banquiers à Mayence s/ Rhin.

STOOMVAART VOOR DEN NEDER- EN MIDDEN-RIJN. DUSSELDORPSCHE MAATSCHAPPIJ.

Met den 15den Februarij zullen de door den winter gestremde Vaarten wederom worden HEROPEND.

Nadere inlichtingen bij de Agenten.

Te *Arnhem* bij den Agent *C. BABOK*.

Utrechtsche Schouwburg.

De Directeur van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg zal op *Donderdag den* 17den *Februarij* 1848, te *Utrecht*, de eer hebben te doen vertoonen:

DE KINDEREN VAN EDUARD IV,

Treurspel in 3 Bedrijven, naar het Fransch.

GEVOLGD DOOR EEN LAATST

Instrumentaal Concert,

Van de Kinderen NERUDA.

TOT SLOT:

DE MOLENAARS,

OF

DE NACHTELIJKE BIJEENKOMST,

Ballet Pantomime in één Bedrijf.

Aanvang ten 6 ure.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 Febr. 4 El 6 Palm 5 Duim; gew. 7 D, gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.